

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľky: **M. Č., V., N.**, proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o príplatok k vdovskému dôchodku, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17.júna 2008, č. k. 19Sd/152/2008-16, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 17.júna 2008, č. k. 19Sd/152/2008-16, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 13.marca 2008 (ďalej len „rozhodnutie č.2“), ktorým odporkyňa podľa § 81 ods.2 zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov rozhodla o vyplácaní starobného dôchodku v sume 7 842,-Sk mesačne a vdovského dôchodku v sume 1 946,-Sk mesačne, spolu 9 788,-Sk mesačne a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal z ďalšieho rozhodnutia odporkyne č. X. z 13.marca 2008 (ďalej len „rozhodnutie č.1“) za preukázané, že navrhovateľke ako pozostalej po politickom väzňovi bol od 1.januára 2008 podľa zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodkom politickým väzňom v znení platnom pred 1.januárom 2009 (ďalej aj „zákon č. 274/2007 Z. z.“) priznaný príplatok 402,-Sk k vdovskému dôchodku. Z prednesu navrhovateľky na pojednávaní dňa 17.júna 2008 mal krajský súd za to, že navrhovateľka napadla len rozhodnutie č.2 z 13.marca 2008. S ohľadom na to, že pred 1.januárom 2008 navrhovateľka poberala vdovský dôchodok v sume 1 745,-Sk mesačne, podľa názoru krajského súdu mal byť tento dôchodok od 1.januára 2008 vyplácaný v sume 2 147,-Sk po zvýšení o 402,-Sk a nie v sume 1 946,-Sk, v ktorej je príplatok v skutočnosti krátený podľa § 82 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z. na 201,-Sk. Takým postupom by podľa názoru krajského súdu bola navrhovateľka diskriminovaná, lebo aj keď sa príplatok podľa § 3 ods.4 zákon č. 274/2007 Z. z. zlučuje s dôchodkom, s ktorým je vyplácaný, neznamená to, že by sa mal opätovne krátiť podľa § 81 ods.2 zákon č. 461/2003 Z. z.

Rozsudok napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Poukázala na to, že k 31.decembru 2007 bol navrhovateľke vdovský dôchodok vyplácaný v sume 1 745,-Sk mesačne. Príplatok 402,-Sk bol priznaný k vdovskému dôchodku a s týmto dôchodkom sa podľa § 3 ods.4 zákon č. 274/2007 Z. z. zlučuje. Vzhľadom na striktnú definíciu súbehu starobného a vdovského dôchodku v ustanovení § 81 ods.2 zákon č. 461/2003 Z. z. preto rozhodli o výplate vyššieho starobného dôchodku v plnej sume (7 842,-Sk) a výplate polovice nižšieho vdovského dôchodku v sume 1 946,-Sk, v ktorej je zahrnutá polovica príplatku, t.j. 201,-Sk. Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie odporkyne z 13.marca, č.X. , potvrdil

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne namietla, že vzhľadom na § 3 ods.4 zákon č. 274/2007 Z. z. v znení zákon č. 272/2008 Z. z., žiada o vyšší príplatok k dôchodku za 120 mesiacov, lebo jej manžel zomrel vo výkone trestu následkom pracovného úrazu. Názor odporkyne nie je podľa nej v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Odporkyňa rozhodnutiami č.1 a č.2 z 13.marca 2008 rozhodla o priznaní príplatku k dôchodku navrhovateľky v sume 402,-Sk mesačne a o výplate dôchodkov podľa § 81 ods.2 OSP, v oboch prípadoch od 1.januára 2008. Rozhodnutím číslo X. z 30.apríla 2008 odporkyňa zmenila svoje rozhodnutie č.1 z 13.marca 2008 tak, že príplatok 402,-Sk priznala k vdovskému dôchodku.

Z ustanovenia § 3 ods.2 zákon č. 274/2007 Z. z. v znení účinnom do 31.decembra 2008 vyplýva, že výška príplatku k vdovskému dôchodku je 60% zo sumy, ktorá by patrila k dôchodku politického väzňa, uvedeného v § 2 ods.1 tohto zákona.

Výška priznaného príplatku od 1.januára 2008 (402,-Sk) medzi účastníkmi sporná nebola. Z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č.2 z 13.marca 2008 je zrejmé, že navrhovateľka sa ním domáhala, aby jej bol príplatok vyplácaný v plnej výške 402,-Sk. Namietala teda výšku vyplácaného vdovského dôchodku.

Podľa § 260 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dávky dôchodkového zabezpečenia, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto dávok, trval k 31. decembru 2003, dávky, sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle § 56 ods.1 zákon č. 100/1988 Zb. ak sa súčasne splnili podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku a na výplatu vdovského dôchodku, vypláca sa vyšší (najvyšší) dôchodok v plnej výške a nižší dôchodok sa vypláca vo výške jednej polovice.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľke za účinnosti zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) bol od 24.augusta 1984 priznaný starobný dôchodok. Rozhodnutím z 10.júla 1997 jej bol od 1.mája 1994 na základe zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii priznaný vdovský dôchodok, vyplácaný vo výške jednej polovice.

Starobný a vdovský dôchodok navrhovateľky ako dávky dôchodkového zabezpečenia, priznané podľa zákona č. 100/1988 Zb., účinného do 31.decembra 2003 sa po 31.decembri

2003 považujú za starobný a vdovský dôchodok a vyplácajú sa podľa § 56 ods.1 zákon č. 100/1988 Zb., t.j. starobný dôchodok v plnej výške a vdovský dôchodok vo výške jednej polovice.

Podľa § 81 ods.2 zákon č. 461/2003 Z. z. ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica.

K súbehu nárokov na výplatu starobného a vdovského dôchodku došlo dňom 1.mája 1994 podľa § 56 ods.1 zákon č. 100/1988 Zb., preto už nebol daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 82 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z.; k 1.januáru 2008 totiž navrhovateľke nevznikol žiaden nový nárok na výplatu dôchodku, uvedeného v § 81 ods.2 zákon č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 3 ods.4 zákon č. 274/2007 Z. z. v znení platnom do 31.decembra 2008 príplatok sa zlučuje so starobným dôchodkom, predčasným starobným dôchodkom, invalidným dôchodkom, vdovským dôchodkom, vdoveckým dôchodkom, sirotským dôchodkom, výsluhovým dôchodkom, invalidným výsluhovým dôchodkom, vdovským výsluhovým dôchodkom, vdoveckým výsluhovým dôchodkom a sirotským výsluhovým dôchodkom (ďalej len "dôchodok").

Vzhľadom na to, že navrhovateľke bol príplatok priznaný k vdovskému dôchodku podľa § 3 ods.2 zákon č. 274/2008 Z. z., v súlade s § 3 ods.4 tohto zákona sa príplatok zlučuje s vdovským dôchodkom.

Príplatok k dôchodku politickým väzňom je štátnou sociálnou dávkou (§ 1 zákon č. 274/2007 Z. z.). V zmysle § 285 ods.1 písm. m/ zákon č. 461/2003 Z. z. finančné prostriedky na úhradu nákladov na príplatok k dôchodku politickým väzňom poskytuje Sociálnej poisťovni štát na osobitný účet.

Zo žiadneho ustanovenia zákon č. 274/2007 Z. z. nevyplýva, že by odporkyňa mala po priznaní príplatku znovu rozhodovať o výške vyplácaných dôchodkov v súbehu a že by v prípade výplaty vdovského dôchodku vo výške jednej polovice mala príplatok s vdovským dôchodkom zlúčiť tak, že vdovský dôchodok by po zlúčení s príplatkom bol vyšší iba o polovicu sumy príplatku, t.j. v danom prípade o 201,-Sk.

Odvolačí súd sa z uvedených dôvodov stotožnil z názorom krajského súdu, že príplatok k dôchodku podľa zákon č. 274/2007 Z. z. patrí v celosti bez ohľadu na to, či dôchodok, s ktorým bol príplatok zlúčený, sa vypláca v plnej výške alebo v jednej polovici. Aj odvolačí súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne č.2 z 13.marca 2008 nie je v súlade so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 OSP.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom súdu (§ 250j ods.6 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolačí súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, lebo navrhovateľke v ňom trovy nevznikli a odporkyňa nemala v odvolacom konaní úspech.

Odvolačí súd považuje za potrebné uviesť, že na námietku navrhovateľky čo do ňou tvrdeného nároku na príplatok za 120 mesiacov neprihliadal, pretože predmetom preskúmania v tomto konaní bolo len rozhodnutie o výplate dôchodkov od 1.januára 2008 a nie nárok na príplatok podľa zákon č. 274/2007 Z. z. v znení zákona č. 272/2008 Z. z., t.j. v znení účinnom až od 1.januára 2009.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29.apríla 2009

Za správnosť vyhotovenia:
Zuzana Katuščáková

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu